

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens

nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk

D252384907

Datum 24 juni 2025
Onderwerp Voortgang Moties aangenomen bij de
Nijmeegse woonzorgvisie

Geachte leden van de raad,

Op woensdag 18 december heeft u de Woonzorgvisie Nijmegen vastgesteld. Bij behandeling van de woonzorgvisie heeft u tevens volgende moties aangenomen;

1. Een plan voor gemeenschappen (241218.03)
2. Een mantelzorgbeleid dat klaar is voor de toekomst (241218.04)
3. Meer housing first in Nijmegen (241218.05)
4. De hoogste tijd voor werk in uitvoering van een zorgbuurthuis (241218.06)
5. Geen middenweg voor iedereen in het midden (241218.07)
6. Samen leven, samen zorgen (241218.08)
7. Houd grip op de vergrijzingsgolf (241218.09)
8. Laat de inwoners van Nijmegen meepraten over de zorg van morgen (241218.10)
9. Ik maak, dus ik ben (241218.11)
10. Stimuleer en ondersteun regie in collectieve zorginitiatieven (241218.12)

Tijdens de behandeling gaf het college aan dat een terugkoppeling op de invulling van de moties nader aan de raad zou worden toegelicht, mede in relatie tot de beschikbare middelen en uitvoeringscapaciteit. Middels deze brief wordt u geïnformeerd over de invulling van de moties in relatie tot de woonzorg visie. Het doel is om een duidelijke en gestructureerde aanpak te bieden voor de implementatie van de moties die bijdragen aan de doelstellingen van de Woonzorgvisie.

1. Een plan voor gemeenschappen (241218.03)

Motie roept het college op om

1. De raad op basis van deze visie een verdere uitwerking te sturen van de wijze waarop zij via deze visie bouwt aan kleinschalige gemeenschappen, waarin expliciet wordt ingegaan op de rol van de andere aanliggende domeinen als welzijn, gezondheid, preventie, cultuur, sport, vergroening en recreatie;

2. In deze uitwerking expliciet in te gaan op de wijze waarop de gemeente intern en extern werkt en gaat werken aan ontschotting van personeel en middelen, bijvoorbeeld via subsidies;
3. In deze uitwerking in te gaan op welke verschillende woonzorgvormen zij voor zich zien en waar deze zouden moeten landen;
4. Deze uitwerking vóór de behandeling van de begroting 2026 aan de raad te doen toekomen.

Stand van zaken

Vanuit de uitvoeringsagenda brengen we het huidige aanbod en de bestaande programmering op het gebied van wonen en zorg in beeld. Deze informatie presenteren we in de voortgangsmontor. De vervolgstap is om per stadsdeel een analyse te maken van de behoefte en de kansen voor verschillende woonzorgvormen. Daarbij wordt gekeken naar de omvang, omgeving (voorzieningen en sociaal) en organisatie van sociale samenhang. Daarnaast werken we aan meerjarige subsidieafspraken met ruimte voor invulling door partners. Ook zetten we in op het ontschotten van subsidies. Beide ontwikkelingen zijn concrete uitwerkingen van hoe we bijdragen aan kleinschalige gemeenschappen en initiatieven.

Voorbeelden van hoe we werken aan ontschotting:

- **Subsidieproces Bindkracht10, Sterker en GGD:**
We maken meerjarige afspraken met Bindkracht10, Sterker en de GGD (onderdeel Gezond Leven & Jeugdgezondheidszorg). Deze afspraken zijn gebaseerd op domein overstijgende leidende principes, die richting geven aan de subsidieaanvragen. We geven onze partners de ruimte om in de sociale basis te doen wat nodig is. Intern stemmen we af om deze subsidieafspraken zoveel mogelijk te bundelen en integraal aan te pakken, vanuit verschillende beleidsterreinen.
- **Subsidiehuis ‘Sociaal en Vitaal’:**
We ontwikkelen een subsidiehuis waarin subsidies vanuit Welzijn en Gezondheid integraal worden beoordeeld. Het uitgangspunt is dat budgetten worden ontschot, zodat we initiatieven kunnen ondersteunen die bijdragen aan een sterke sociale basis en het welzijn en de gezondheid van inwoners van Nijmegen.

2. Een mantelzorgbeleid dat klaar is voor de toekomst (241218.04)

Motie roept het college op om

1. Onderzoek te doen naar de huidige en toekomstige behoefte van mantelzorgers om mantelzorgwoningen te plaatsen, te onderzoeken waar mogelijke knelpunten zitten en om oplossingen voor deze knelpunten te verwerken in het nieuwe Mantelzorgbeleid en specifiek te kijken naar de knelpunten die gaan over
 - a. Betaalbaarheid;
 - b. Kennis over voorwaarden, regels en uitvoering;
 - c. Bekendheid;
2. Zich samen met partners in te spannen om de bekendheid van de mogelijkheid om mantelzorgwoningen te plaatsen nu ook te vergroten.

Stand van zaken

We maken gebruik van landelijke inzichten van MantelzorgNL, die onderzoek heeft gedaan naar de behoeften en belemmeringen van mantelzorgers rondom mantelzorgwoningen.

Deze inzichten gaan onder andere in op betaalbaarheid, bekendheid en kennis van regelgeving. MantelzorgNL adviseert gemeenten ook over de benodigde randvoorwaarden om te voorkomen dat mantelzorgers worden beperkt door hun woonsituatie. Met het uitvoeren van een lokaal onderzoek is de verwachting dat er geen aanvullend inzicht in de vraag wordt verkregen. Daarom maken we gebruiken deze landelijke kennis als basis voor ons beleid.

In 2024 hebben we het mantelzorgbeleid geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie voeren we de bijbehorende acties uit. In de uitvoeringsagenda van de woonzorgvisie is in actie 15 en 17 opgenomen dat sleutelorganisaties — zoals Mantelzorg Nijmegen (onderdeel van Sterker Sociaal Werk), de STIPS en huisartsen — actief worden geïnformeerd over de mogelijkheden om mantelzorg en wonen in Nijmegen beter te combineren. Hiermee zetten we in op het vergroten van de bekendheid van mantelzorgwoningen en het verbeteren van de toegankelijkheid ervan.

3. Meer housing first in Nijmegen (241218.05)

Motie roept het college op om

1. Een ambitie te formuleren om het aantal housing first-trajecten (voor volwassenen én jongeren) verder uit te breiden dan nu gepland is en de raad te informeren over hoe we meer trajecten de komende jaren kunnen gaan plannen, en daarbij uit te leggen hoeveel dat er gaan worden en waarom dat aantal gekozen is;
2. De raad hierover te informeren vóór behandeling van het Koersdocument in 2025.

Stand van zaken

We werken samen met woningcorporaties en zorgpartners in Nijmegen aan de ontwikkeling van een regionaal **Actieplan Tegengaan Dak- en Thuisloosheid**. Parallel daaraan onderzoeken we onder welke voorwaarden we **Housing First-trajecten voor jongvolwassenen** in Nijmegen kunnen realiseren. Daarbij maken we gebruik van de praktijkervaringen uit het bestaande Housing First-project in de stad.

Om de behoefte en mogelijkheden goed in beeld te brengen, betrekken we ook jongeren zelf door hen te bevragen over hun woonwensen en -behoeften. Deze twee trajecten vormen samen de basis voor het formuleren van een realistische ambitie voor de uitbreiding van Housing First, inclusief een eerste inschatting van de benodigde aanvullende middelen.

4. De hoogste tijd voor werk in uitvoering van een zorgbuurthuis (241218.06)

Motie roept het college op om

1. In het kader van de Woonzorgvisie zich in te spannen voor het opzetten van een zorgbuurthuis in Nijmegen en de raad over de voortgang hierover te informeren voor het zomerreces 2025;
2. Om bij het opzetten van een zorgbuurthuis in Nijmegen de basisuitgangspunten (blauwdruk) van het zorgbuurthuis in Oss mee te nemen en deze voor de Nijmeegse situatie aan te passen aan de hand van behoeften van ouderen in een buurt en buurtbewoners algemeen (aanvulling op algemene basisvoorzieningen in een buurt enz.);

Stand van zaken

We zetten in op het stimuleren van diverse woonzorgconcepten. Er kunnen echter meerdere concepten goed aansluiten bij de behoeften in verschillende Nijmeegse wijken. De gemeente zet in op de ontwikkeling van woonzorg concepten waar wordt gekeken naar de omvang, omgeving (voorzieningen en sociaal) en organisatie van sociale samenhang. Het zorgbuurthuis heeft als basis een aantal uitgangspunten:

- samen zelfstandig te blijven wonen
- een goed mix van “zorgzwaarte”
- Gemeenschappelijke ruimte met dagbesteding
- Flatcoach

In Nijmegen zien we verschillende ontwikkelingen die inzetten op dergelijk woonoplossingen die ook een bepaalde wijkfunctie hebben. Aantal voorbeelden hiervan zijn:

Zorgpartij	Buurtinitiatieven
Huize Rosa	Uiteenlopende activiteiten, ook voor bewoners naastgelegen panden. Thuiszorg Huize Rosa biedt thuiszorg aan ouderen in de appartementen in Catharinahof, Tristan & Isolde en aan ouderen in de wijken in stadseel oud en nieuw west.
OBG - huidige locaties	Diverse activiteiten en brasserie, beschikbaar voor bewoners én omwonenden.
OBG – de Vlier	Zoekt samenwerking met de buurt, ook middels nog in te vullen activiteiten in buurtkamer(s).
De Waalboog – Agnetenhof	In de buurtkamer worden activiteiten georganiseerd en staan ontmoetingen met andere wijkbewoners centraal. Ook aanbod van faciliteiten voor zorgbehoevende en oudere wijkbewoners die nog thuis wonen.
ZZG – Wollewei	O.a. project community building, waarbij ZZG ook de buurt betreft en kijkt wat zij over een weer voor elkaar kunnen betekenen

We bespreken het concept zoals zorgbuurthuizen met de Nijmeegse corporaties om de kansen te inventariseren voor een concept zoals een zorgbuurthuis, en nemen hierbij de inzichten uit Oss ter harte.

5. Geen middenweg voor iedereen in het midden (241218.07)

Motie roept het college op om

1. In de eerste voortgangsrapportage van de woonzorgvisie mee te nemen hoe de situatie van inwoners in het middensegment, die mogelijk tussen wal en schip dreigen te vallen, ten aanzien van wonen en zorg zich ontwikkelt in Nijmegen en daarin minimaal te rapporteren over de grootte van de groep, of deze groep voldoende in beeld is en de problemen waar deze groep tegen aanloopt.
2. Op basis van deze rapportage terug te komen naar de raad met een voorstel over hoe de gemeente inwoners in het middensegment kan faciliteren in het organiseren van passende woon-zorgoplossingen, en dit uiterlijk Q2 2026 naar de raad te sturen.
3. In het volgende uitvoeringsprogramma van de woon-zorgvisie uitwerking te geven aan het voorstel voor het verbeteren van de positie van inwoners in het middensegment in de woon-zorgvisie.

Stand van zaken

Om het middensegment op de woningmarkt te versterken, zetten we verschillende maatregelen in:

- Doorstroommakelaar (Sterker): Deze ondersteunt inwoners bij het vinden van passende woonruimte, met als doel doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.
- Toekomstbestendig Wonen Lening: Voor huiseigenaren is er een lening beschikbaar om hun woning aan te passen of te verduurzamen, zodat deze beter aansluit bij toekomstige woonbehoeften.

De in de woonzorgvisie geschetste opgave van 4.000 woningen betreft een kwalitatieve invulling van de bestaande woningbouwprogrammering. Voor de prijscategorieën sluiten we aan bij de Nijmeegse Woonagenda 2024–2029, waarin wordt ingezet op twee derde betaalbaar, waarvan 30% in de sociale sector. Deze verdeling geldt ook voor de invulling van de woonzorgbehoefte. We zien op dit moment geen meerwaarde in aanvullend onderzoek naar de betaalbaarheid binnen het woonzorgsegment. In het tweede kwartaal rapporteren we over het programma Wonen en Zorg. De specifieke uitwerking van het inzicht in woonzorgwoningen binnen het middensegment wordt in 2025/2026 verder ontwikkeld en vanaf 2026 opgenomen in de jaarlijkse rapportage.

6. Samen leven, samen zorgen (241218.08)

Motie roept het college op om

1. Om te inventariseren wat er nodig is om een dementievriendelijke gemeente Nijmegen te realiseren en de raad te informeren over deze inventarisatie voor de behandeling van het Koersdocument 2026.
2. Hierin ook duidelijk te maken hoe realisatie gefaseerd uitgevoerd kan worden door telkens bij het realiseren van nieuwe woonzorgprojecten te kijken hoe we de buurt en wijk zoveel mogelijk dementievriendelijk kunnen inrichten.

3. Bij deze inventarisatie en een uiteindelijk plan van aanpak samen te werken met woningcorporaties, zorginstellingen en andere relevante partijen en samen met hen acties op te zetten voor het dementievriendelijk maken van de gemeente.

Stand van zaken

Een dementievriendelijk Nijmegen, zoals omschreven in de motie, vraagt om een integrale aanpak vanuit het fysieke en sociale domein. Het gaat om o.a. wonen, inrichting van de openbare ruimte, bewegwijzering, passende ondersteuning, informatievoorziening en mogelijkheden voor mensen met dementie om zo lang mogelijk mee te blijven doen aan de samenleving. Daarnaast roept de motie op om samen met partijen acties op te zetten voor het dementievriendelijk maken van wijken. Dit geheel maakt het verzoek van de motie omvangrijk. Op dit moment hebben we niet de ambtelijke capaciteit, noch de financiële middelen om deze motie uit te voeren.

De raad roep het college op om te inventariseren wat het behelst om dementievriendelijke wijken te realiseren. We schatten in dat het uitvoeren van dit verzoek een extra budget van € 100.000 vraagt. Hierbij wordt ook geïnventariseerd wat het vraagt aan extra ambtelijke capaciteit en middelen om verzoek 2 en 3 uit te voeren. We zoeken naar passende dekking voor de extra benodigde € 100.000. Een mogelijke optie is financiering vanuit de voorziening die wordt ingesteld met middelen uit het Evers van Schaeck Mathon Fonds, onder voorbehoud van het raadsbesluit op 18 juni 2025 over goedkeuring van de voorziening en dat de middelen in 2026 beschikbaar zijn.

Vanuit de huidige beschikbare reguliere middelen ondernemen we de volgende acties:

1. Bij woonzorgprojecten brengen we de landelijke toolkit Dementievriendelijk Woongebouw onder de aandacht.
2. In het kader van de voorbereiding van de nieuwe prestatieafspraken met corporaties is het voorstel om een pilot dementievriendelijk woongebouw uit te voeren.
3. Het Nijmeegse netwerk Gezond Ouder Worden heeft haar uitvoeringsplan 2025 – 2028 bepaald. Dementievriendelijk Nijmegen' is hier een van de gekozen thema's. Een werkgroep is inmiddels met dit thema aan de slag gegaan. Het doel van het project is om inwoners met dementie zo lang mogelijk deel te laten blijven nemen aan de voor hen vertrouwde sociale verbanden. Sociale verbanden zijn formele en informele verbanden waarin en waarop mensen zich verenigen en elkaar ontmoeten rondom een bepaald thema. Voorbeelden zijn een sportclub, een vereniging, koor of een whatsappgroep in een buurt. Voor 2025 starten we met dit project in het stadsdeel Oud West. Eind 2025 evalueren we en bepalen we de inzet voor 2026 t/m 2026

7. Houd grip op de vergrijzingsgolf (241218.09)

Motie roept het college op om

1. Een tussentijdse evaluatie van de voortgang en effectiviteit van de Nijmeegse Woonzorgvisie 2025-2030 te organiseren in 2027, waarbij nadrukkelijk ook gekeken wordt naar:
 - a. De verwachte impact van de vergrijzing na 2030 en actuele inzichten in demografische ontwikkelingen tot aan 2050;

- b. In deze actuele prognoses en inzichten in demografische ontwikkelingen ook in te zoomen op de samenstelling van de groep senioren en de te verwachten specifieke zorgbehoefte en daarbij bijzondere aandacht te schenken aan de zorgvraag bij dementie;
 - c. De mate waarin de in de woonzorgvisie genoemde doelstellingen en streefaantallen behaald worden en nog steeds matchen met deze actuele inzichten en demografische ontwikkelingen;
 - d. Eventuele knelpunten in de uitvoering van het beleid;
 - e. De vraag of aanvullend of nieuw beleid of bijstelling van de Woonzorgvisie nodig is voor de periode na 2030 en de wijze waarop we dit samen met inwoners en professionele partijen gaan uitwerken.
2. De resultaten en conclusies van deze evaluatie samen met een voorstel voor te leggen aan de gemeenteraad ruim voor de behandeling van de Stadsbegroting 2028, zodat college en de raad tijdig aanvullende maatregelen kan treffen vanaf 2028 en verder.

Stand van zaken

In 2027 wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd naar de voortgang en effectiviteit van deze Woonzorgvisie. De resultaten van de evaluatie leggen we samen met een voorstel voor eventuele bijsturing voor aan de gemeenteraad. Dit doen we ruim voor de behandeling van de Stadsbegroting 2028, zodat college en raad tijdig eventuele aanvullende maatregelen kunnen treffen vanaf 2028 en verder. De uitvoering hiervan kan dan in 2028 en 2029 plaats vinden. Zodat de kaders en koers voor de periode na 2030 tijdig duidelijk zijn.

8. Laat de inwoners van Nijmegen meepraten over de zorg van morgen (241218.10)

Motie roept het college op om

1. Het initiatief te nemen om samen met de raad een inwonersberaad te organiseren. In dit beraad kunnen inwoners van Nijmegen bijdragen aan oplossingen voor de doelen van de Nijmeegse Woonzorgvisie 2025-2030, zoals het omgaan met de krapte in zorg en (Wmo-) ondersteuning, hoe de gemeente de inwoners kan ondersteunen om meer onderlinge hulp te organiseren, en welk beroep er op inwoners hieromtrent kan worden gedaan.
2. Voor Q3 een plan hiervoor op te stellen en dit mee te nemen in de stadsbegroting 2026-2029.

Stand van zaken

Bij het opstellen van de woonzorgvisie is een uitvoerig en breed opgezet participatieproces doorlopen. Waarbij niet alleen bij relevante professionele partners informatie is opgehaald, maar ook middels een stadsgesprek met inwoners is gesproken over de ambities en behoeften. Ook zijn er verdiepende interviews geweest met belangenbehartigers van onder andere senioren en aandachtsgroepen. Ook zijn verschillende adviesraden gevraagd om te adviseren over de visie en de uitvoeringsagenda. Hiermee is een breed participatieproces doorlopen.

Het is niet passend om direct na dit participatie traject op korte termijn een inwonersberaad te organiseren. Een geschikt moment om bewoners te betrekken zou eind 2026 of begin 2027 zijn, wanneer de eerste contouren van de woonzorgvisie zijn uitgevoerd en uitgedragen (bijvoorbeeld via een bewustwordingscampagne). De kosten voor uitvoering van het inwonersberaad in 2026/2027 zijn na verwachting rond de € 310.000,- voor een beraad (kosten zijn gebaseerd op Raadsvoorstel Thema's inwonersberaad 2025). In de begroting voor de uitvoering van de Woonzorgvisie zijn deze kosten niet voorzien.

9. Ik maak, dus ik ben (241218.11)

Motie roept het college op om

1. In gesprek te gaan met culturele instellingen en organisaties over hoe de intrinsieke waarde van cultuur het beste geïntegreerd kan worden in de uitvoering van de Woonzorgvisie 2025- 2030.
2. Bij de transformatie van individuele instellingssubsidies naar integrale programmasubsidies rekening te houden met de ambitie uit de Cultuurvisie Groei om cultuur beter te integreren in het sociale domein en domeinen te verbinden.
3. Actief te werken aan het versterken van de verbinding tussen cultuur en het sociale domein, in lijn met de Cultuurvisie Groei en dit expliciet te verankeren in het beleid.
4. Hierover terug te koppelen aan de raad middels een informatiebrief in Q3 2025.

Stand van zaken

Vanuit de woonzorgvisie worden geen extra acties ondernomen naar aanleiding van de motie.

De actie uit de uitvoeringsagenda van de woonzorgvisie waarnaar in de motie verwezen wordt, betreft de opgave Sturing sociale basis. Cultuur is integraal onderdeel van deze opgave. Daar werken we al aan het versterken van de verbinding tussen cultuur en het sociale domein. Het informeren van de raad over de voortgang hiervan, zal vanuit deze opgave plaatsvinden volgens de daarvoor met de raad afgesproken voortgangsrapportages. Afstemming tussen de opgave Sturing sociale basis en de opgave Wonen en zorg is ook al gangbaar.

10. Stimuleer en ondersteun regie in collectieve zorginitiatieven (241218.12)

Motie roept het college op om

1. Bij de uitvoering van de woonzorgvisie gericht beleid te ontwikkelen om zorgcirkels en andere vormen van collectief georganiseerde zorg actief te stimuleren en ondersteunen met advies in de opzet en realisatiefase op, onder andere, het gebied van de ruimtelijke invulling en noodzakelijke vergunningen.
2. In de communicatie richting verschillende doelgroepen duidelijke voorbeelden op te nemen van bestaande initiatieven en methoden voor het organiseren van collectieve zorg en ondersteuning, en specifiek uit te leggen hoe de gemeente daarbij kan helpen.

3. In de voortgangsrapportages aan de raad structureel inzicht te bieden in het aantal inwoners dat ondersteuning heeft gezocht voor het opzetten van een collectief zorginitiatief en hoe de gemeente hen heeft kunnen ondersteunen.

Stand van zaken

We faciliteren en stimuleren initiatieven zoals zorgcirkels en hebben hier aandacht. Sterker Sociaal Werk ondersteunt voorzorgcirkels en vergelijkbare initiatieven in de stad. Zij ontwikkelen hierbij ondersteuning die aansluit bij de behoeftes van de inwoners. Daarnaast zijn we in het kader van lokale invulling van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) met Sterker Sociaal Werk in gesprek voor aanvullende ondersteuning van voorzorgcirkels, waarbij er extra aandacht is voor mensen met een migratieachtergrond. Het voornemen is om vanuit de beschikbare IZA-middelen in 2025 een impuls te geven aan deze inzet. Daarom is het niet nodig om aanvullend beleid hierop op te formuleren.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester